

VY_32_INOVACE_01_ NAUKA O VÝZNAMU SLOV_20

Autor: Kateřina Kantová

Škola: Základní škola Slušovice, okres Zlín, příspěvková
organizace

Název projektu: Zkvalitnění ICT ve slušovské škole

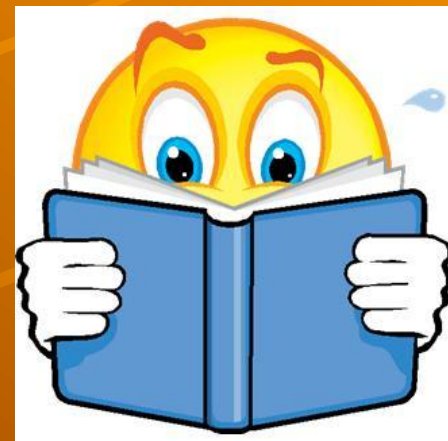
Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2400

Anotace

- Materiál (DUM – digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, do předmětu JAZYK ČESKÝ pro 7. ročník základních škol. Je součástí tematického okruhu Jazyková výchova – 7. ročník: nauka o významu slov, tvoření slov, tvarosloví, skladba, pravopis.
- Materiál je určený pro vyvozování nového učiva.
- Materiál doplňuje učebnici: Krausová Z., Teršová R.: Český jazyk, učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia, Fraus, Plzeň, 2004.

Nauka o významu slov

♦ 1. VÝZNAM VĚCNÝ (LEXIKÁLNÍ)

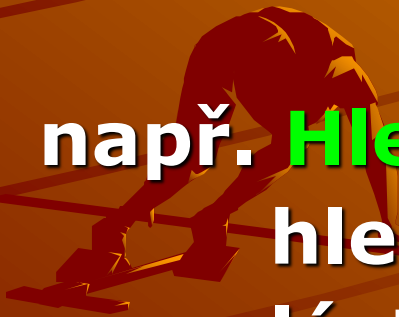
**vyjadřuje, co slovo
označuje**

např. **Hlemýd' leze k houbě.**

hlemýžd' – suchozemský plž

lézt – plazivě se pohybovat

houba – rostlinný útvar

2. VÝZNAM MLUVNICKÝ

**vyjadřuje mluvnické
kategorie ohebných slov**

např. **Hlemýžď leze k houbě.**

hlemýžď – p. 1., č. j., r. m. živ.

leze – os. 3., č. j., zp. ozn., č.
přít.

k – předložka se 3. pádem

houbě – p.3., č. j., r.ž.

**Základní funkcí slova
je**

POJMENOVÁVAT!!!

PAMATUJ!

◆ **POUZE VĚCNÝ (LEXIKÁLNÍ)
VÝZNAM MAJÍ PŘÍSLOVCE**

◆ **HLAVNĚ MLUVNICKÝ
(GRAMATICKÝ) VÝZNAM
MAJÍ PŘEDLOŽKY, SPOJKY**

◆ **VÝZNAM VĚCNÝ I
MLUVNICKÝ MAJÍ OHEBNÁ
SLOVA**

Jaký věcný význam mají uvedená slova?

◆ **INSPIRACE**
◆ **PREMIÉR**
◆ **TRIBUNA**
◆ **IMAGINÁRNÍ**
◆ **DEMOKRACIE**

◆ **SYNTÉZA**
◆ **KARTON**
◆ **MANDÁT**
◆ **OFICIÁLNÍ**
◆ **VERBÁLNÍ**

Řešení:

- ◆ Inspirace-popud k tvoření
- ◆ Premiér-ministerský předseda
- ◆ Tribuna-zvýšené místo pro řečníka
- ◆ Imaginární-vymyšlený
- ◆ Demokracie-vláda lidu
- ◆ Syntéza-shrnutí, sjednocení, technologický pochod
- ◆ Karton-lepenka
- ◆ Mandát-příkaz, plná moc, funkce
- ◆ Oficiální-uznávaný, mající úřední ráz
- ◆ Verbální-vyjádřený slovy, slovesný

Určete mluvnický význam:

◆ **1. Rodiče odjeli na cestu k moři.**

◆ **2. Petr slíbil, že udělá domácí úkoly.**

◆ **3. Maminka vaří nedělní oběd.**

Řešení:

- ♦ 1. rodiče: p.1.,č.mn.,r.m živ.,
vz.muž
- ♦ odjeli: os.3.,č.mn.,čas min., zp.
ozn.
- ♦ cestu: p.4., č.jed.,r.ž.,vz.žena
- ♦ moři: p.3.,č.jed.,r.m. neživ.,vz.
moře
- ♦ 2. Petr: p.1.,č.jed.,r.m. živ.,vz.pán
- ♦ slíbil: os.3.,č.jed.,čas min.,zp.
ozn.

◆ udělá: os.3.,č.jed.,čas bud.,zp.ozn.

◆ úkoly: p.4.,č.mn.,rod m. neživ., vz.
hrad

◆ 3. maminka: p.1.,č. jed.,rod ž.,vz.žena

◆ vaří: os.3., č. jed.,čas přít.,zp. ozn.

◆ oběd: p.4.,č.jed.,rod muž. neživ.,vz.
hrad (les)

Zdroje:

◆ <http://office.microsoft.com>

